

زۆنگاۋى پروپوچەكان

ئۇھاي ھەسەنۇ بۇ كۆي ئۇغردەكەي؟

ھەي بىئەدەبى لە خۇدەرچوو جارى كوا سلاوو

مەرھەبايىھەت! ھەتيوو دەلى لە ئەشكەوتا گەورەبووى. ئەو

تۆش توشى خۇبادانى حىزبى بووى!

تەيەح لەو چروچاۋە دەك مالت ويران نەبى بۇ خۇت و ريش
و ئەم كالاۋى لەسەت ناۋە.

جا ئەو ھەي بۇ كىشەي تۆيە گەوجە. بۇ تۆ لەگەل ريش و

كالاۋەكەم قسەدەكەي يان لەگەل پۇچى من.

فەرقتان نىيە. ھەموو ھەر يەك جەستە و يەك شىكل و يەك
بابەتن.

: چۆن وا دنيا حىساب دەكەي! ئاخىر مەگەر نازانى من يەككە لە

پىشەنگانى ولاتم. ئاخىر نازانى لە شۇرشدا ھىلاك بووم. خال و

مام و پورزام پىشەمەرگەبوون. نازانى ئەگەر منىش كارمەندى

حكومتە بوومايە ئىدى كەۋشى لاستىكم لە پىنەدەكرد.

دەزگىرانەكەم پىرنەدەبوو. مال و ئوتۆمبىل و ژيانى ئاسايىم

دەبوو. ئاۋا خۇم دەبوومە خاۋەنى دىۋەخانى خۇم.

: ئەھا.. ئەو بۆيە ئەو تەسحىبە عەجايىبەت

بەدەستەۋدەگرتۋە، تا لەگەل ھەركەس كەۋتییە قسە ئەمانە بە

دەنكى تەسحىبەكەت بۆى حىساب بکەي، وانيە ھەسەنۇ؟

: نانا ئەو قسەى پروپوچى پۇژانەى سياسىيەكانى ولاتى

پىدەبۇيرم. ئەۋەى پىدەبۇيرم بەمىژوو بلىم ئەۋە خەلكى خاۋەن

بەھا و خوين پاكەكانن بى ناۋ دەمرن و داۋاى ھىچ پاداشىكيان
نەبوۋە.

: چى! بۇ مەگەر پەھبەرانى ئىمە قسەى پىروپوچ دەكەن نا
حىساب و چىروچاۋ ناشىرىن.
: نا ئەستەخىرپۇلا نا. سىياسەت و تىگەياندىنى حەقىقى پىروپوچ
نىيە. بەلام سەركرده و حىزبى خىزانى و كادرى خىزانى و
خۇمەخۇمە و ھەموۋىشت ھى مالى خالە نا. ئاۋا يانى ئەۋەى
كە بوۋە سەركرده تا لەسەر تابوتى دادەنن ھەر خۇى حىسابە
مەبەستە.

: ۋست دەست لەم قسە پىروپوچانە ھەلگىرە دەلى داھۇلى
سەربىستانى بەخۇت ئەم رىش و كىلۋەتەۋە. ۋەمزانى چۈيە
ھەندەران بىرىك دىئەى نویت دىۋە گۇران بەسەر ئەقلىتا ھاتوۋە.
نەمزانى تۇش ۋەك بەناۋ دىكتور و مامۇستەى زىنكۇكان لە
ئورۇپاۋە دىنەۋە، لىمان دەبنە قولە دەرەبەگەكەى جاران و
كۆمەلەلىك ئەقلى پوچ لە دەۋرى خۇيان كۆدەكەنەۋە، دەلن
ئىمە پىزگاركرەى ۋلاتىن.

: ئەھا! ھالى بوۋم چاۋەروانى چىت ھەيە. يانى بەتەماى
ئەۋەى كوتى چۈمە زانكۇ و عىلمى قسەكرەن فىربوۋم، ئەۋە
عىلمى دىموكراسى و عەدالەتىش لەگەل خۇى دەھىننى؟ بەراست
تۇ پىتۋايە ئەۋەى گىقى چۈنە ھەندەرانى لە خۇيدا و پىئاسەى
زانكۇيەكى لە بەرۋكى دا، ئەۋە پىزگاركرەى ئەقلى قەتىسى
ئىمەيە.

: بۇ نا. مەگەر ھەر خۇىندەۋارەكان نىين سەرتۇپى مەعرىفە
باشەكانن بۇ رامىيارىە تەندروستەكان.
: بەلى زۇر راستە خۇىندەۋارە بە مەعىرفەكان. كەسانى خاۋەن
جەۋھەر ئەۋانەى وانەى راستى دەلن زامنى ئەۋەن ژيانى
تەبايى دەستەبەردەكات. زۇر دوورمەپۇ تەنبا چاۋىك لە

دەورو بەرى خۆت بکە ئىدى لازم بە شاھىد و بەلگە و دەمەلا سىکە ناکات. ئەو بەزى تە ئەقلى ئىمە لە ئەقلى خىلگەكى و دەربەگى دانەبىر ھەر ئەو ھەين كە ھەين. بەلام دادەى پىمبلى ئەو ھەموو حىزب و خويندەوار و مامۇستاي زانكۆ و وانەبىژە سىياسىيانەى دەمپراستى شۆرشى ژىنابوون، ئەوانە چەندە لە بەرژدەندى خۆيان كۆتاهاتن بۆ يەك دەنگى گەل. ھا. ئەى ھەر ئەو خويندەوار و ئەوانەى لە قاووخانەكان و ئەو كاتەى سەرخۆشن باسى مافى گەلان دەكەن. باسى براىەتى و تەباى دەكەن، نەبوون ھەركام بۆ پىكرەنى گىرفان و ناوى خۆى شۆرشیان وىرانكرد. ئەگەر وانىە ئەو پىشەم دەتاشم تا كەسى وەك جەناىت قەشمەرىم پىنكەن.

: ھەكوو تۆش خوى بەزامى دووبەرەكەدەكەى.

: نا بەسەرى خالت مەبەستى بىئەدەبىم نىيە. غايەتكى بەم چىروچاوە ناشىرىن و بەم كلاوہ نالەبارەى لەسەرم ناوہ، دەمەوى ئەو بەتۆى سادە و خەوالو بلىم، تا ئىمە لە كۆرى قسەى پروپوچ دەرنەچىن. تا خۆمان بەو نەگەين خۆمان و ئەقلى خۆمان زامنى ماف و ژيان و ئارامىمانە، دەنا ھەر وەك خەلكى كورد و فەلەستىن و ئىراق و ئەفغانىستان كۆيلە و ھەلۆەداين. جا ھەرچى پىمەدەلنى جار بەجەھەندە. ئەگەر خۆمان خۆمان دروست نەكەين، دەبى دايم بىر لەو بەكەينەو ھەر كەس پەخنەمان لىبگىر بەخائىن و خۆفروۆش و پىسى بزانين. ئەو نىيە لەسەر بچوكترىن پەخنە ھەموو سنوورە ئەخلاقيەكان دەبەزن، ئائا بۆيە ئەم تەسبىحەم بەدەستەو ەگرتووە گەوجى وەك خۆم و تۆ و ئەوانەى كۆيلەى

نەزانی دەست دەسەلاتن بېژئرم، بزەنم ئەم دەقەرە چەند
گەمژەى وەك خۆمى تىدايە. تۆش پىتوانىە خولە؟

ئەحمەد بەھرامى "تورجانىزادە". ۲۰۲۳/۱۱/۲۵